A woman with short blonde hair and glasses, wearing a blue cardigan and grey checkered pants, sits on a wooden bench. She is smiling and looking at a large, fluffy white dog sitting next to her. The dog is looking back at her with its tongue out. The background is a blurred outdoor setting with greenery and a fence.

Varman osavuositulos
1.1.-30.9.2023

VARMA

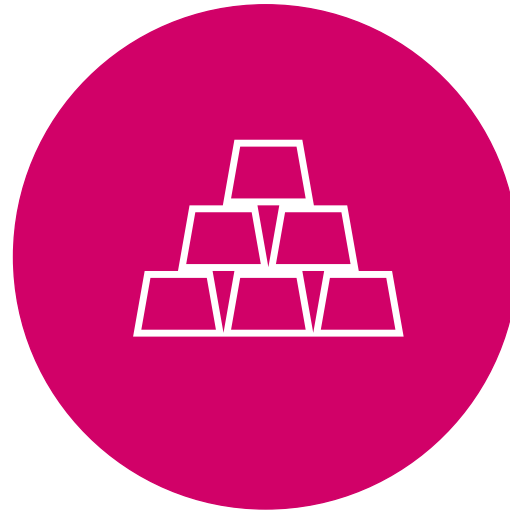
Avainluvut 1-9/2023

Sijoitusten tuotto

2,8 %

Sijoitusten arvo

57,5 mrd. €

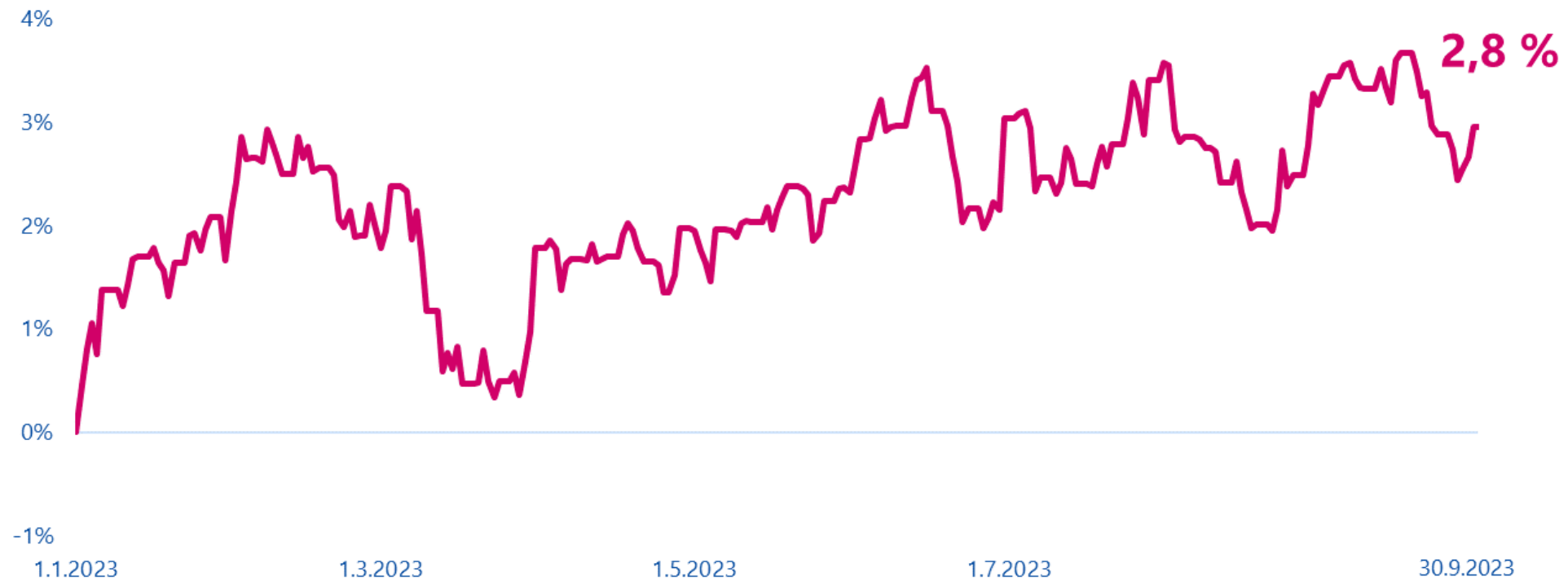

Vakavaraisuus

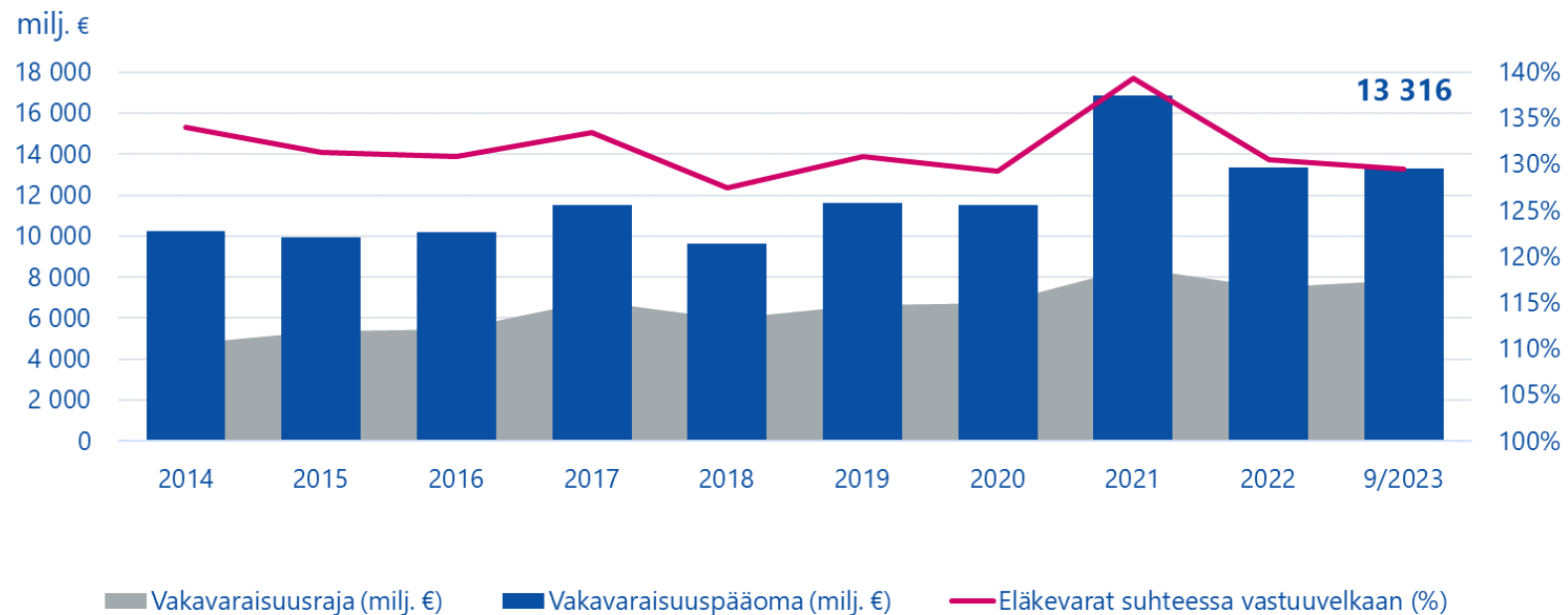
13,3 mrd. €

Varman sijoitusvuosi 2023

Vakavaraisuus säilyi vahvana

- Varman vakavaraisuuspääoma oli **13,3 miljardia euroa**.
- Vakavaraisuuspääoma oli **1,7-kertainen** suhteessa vakavaraisuusrajaan.
- Vakavaraisuusaste oli **129,6 prosenttia**.
- Sijoitustoiminnan riskipuskurina toimiva vakavaraisuuspääoma suojaa sijoitusmarkkinoiden tuottojen heilahteluilta.

Sijoitustuottojen ja vakavaraisuuden kehitys

	1-9/2023	1-9/2022	12 kk	1-12/2022
Sijoitustuotto (MWR)	2,8 %	-4,9 %	2,8 %	-4,9 %

	9/2023	9/2022	12/2022
Vakavaraisuuspääoma, milj. €	13 316	14 170	13 344
Vakavaraisuuspääoma / vakavaraisuusraja	1,7	1,9	1,8
Vakavaraisuusaste %	129,6	133,0	130,5
Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä, milj. €	57 455	56 384	56 204

A woman with brown hair, wearing a blue blazer and a headset, is seated at a desk in a modern office. She is looking at a computer monitor. In the background, another person is working at a desk. The office has large windows and a clean, professional atmosphere.

Vakuuttaminen ja eläkkeet

VARMA

Vakuutettuja
työntekijöitä ja
yrittäjiä

620 400

Eläkkeensaajia

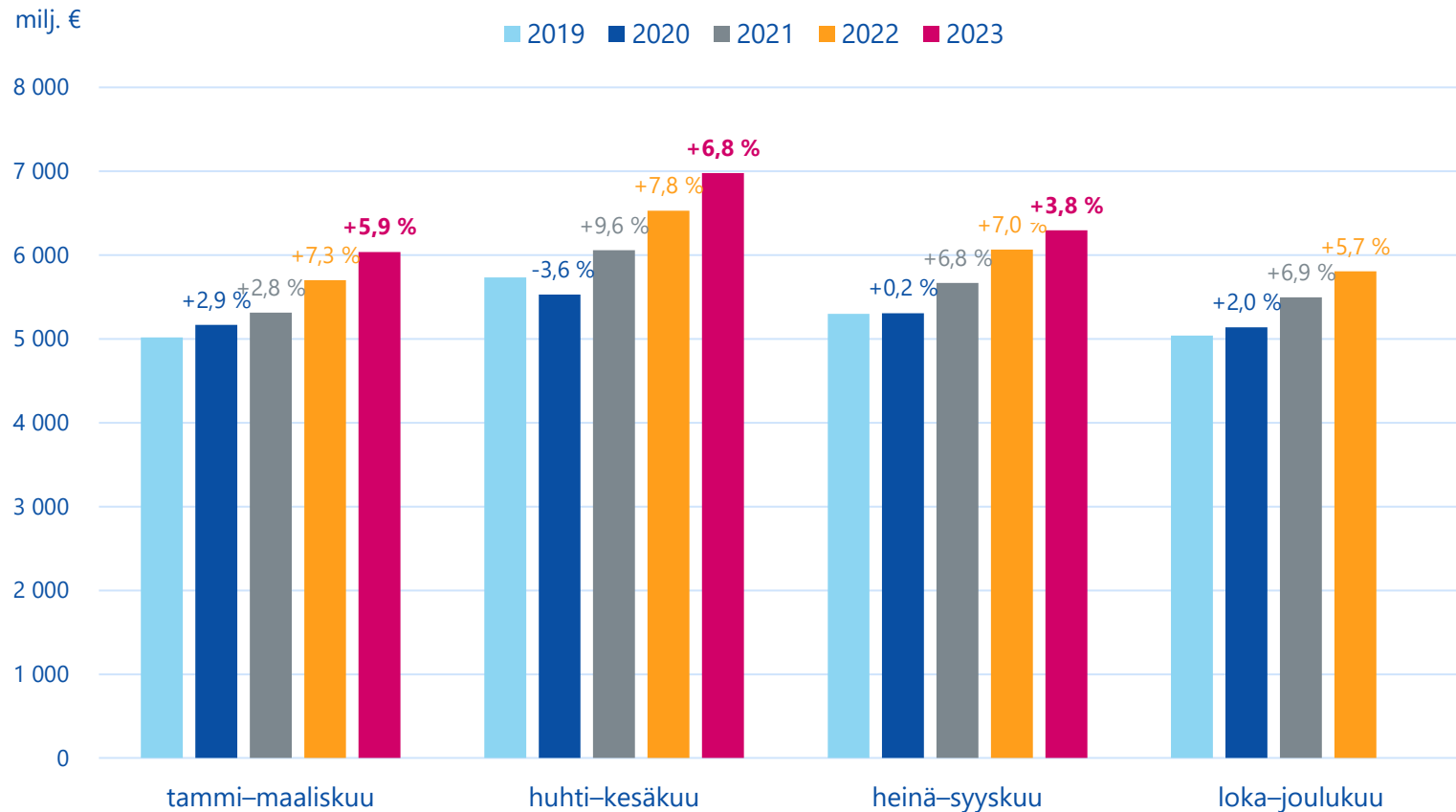
350 300

Maksoimme
eläkkeitä

5,3 mrd. €

TyEL-palkkasumman kasvu hidastui hieman vuoden kolmannella neljänneksellä

Varman asiakasyritysten TyEL-palkkasumma kasvoi **3,8 prosenttia** heinä-syyskuussa edellisvuoden vastaavasta ajankohdasta.

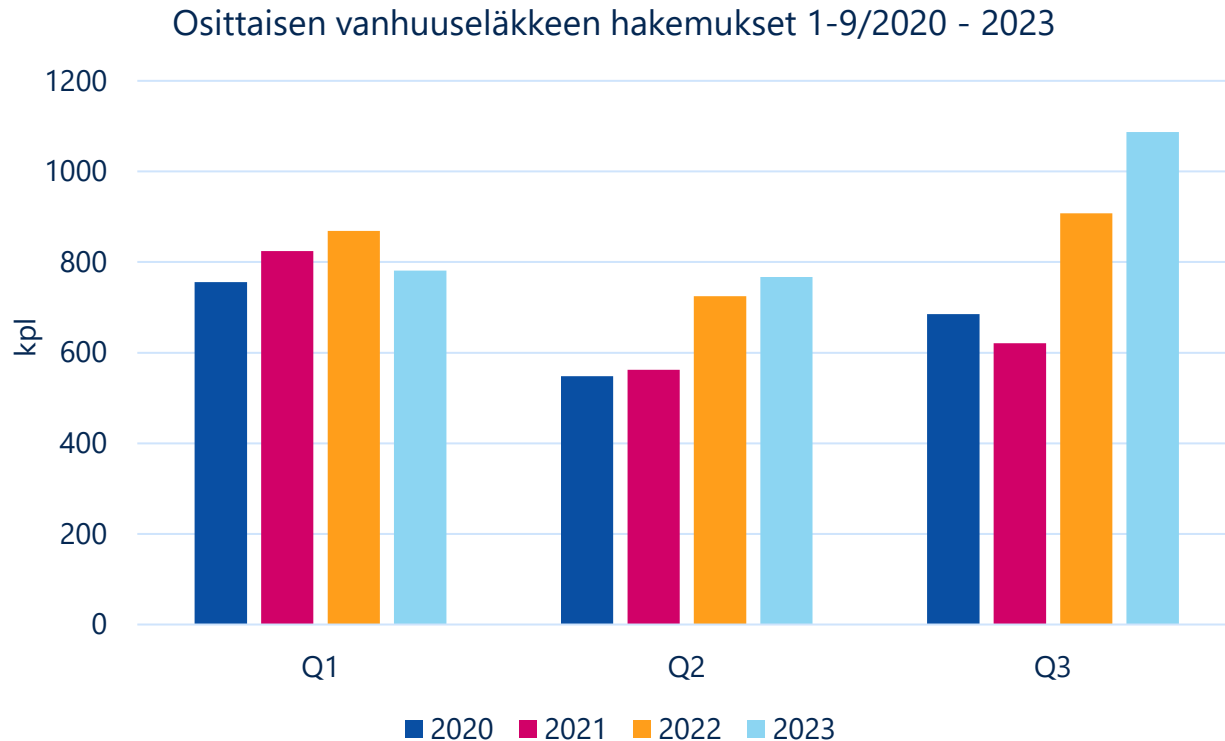
Tammi-syyskuun kasvuksi muodostui 5,5 prosenttia vuodentakaisesta.

Heikoin kehitys nähtiin rakentamisen toimialalla.

Kuvassa esitetty prosenttiluku kertoo muutoksen edellisvuoden vastaavasta ajankohdasta.

Osittaisen vanhuuseläkkeen suosio jatkunut

- Osittainen vanhuuseläke (ove) on säilyttänyt suosionsa. Alkuvuonna hakemusmäärä tasaantui loppuvuoden 2022 buumin jälkeen. Tällöin hakemuksia tuli kolmessa kuukaudessa yli 5 000.
- Hakemusmäärä ove-eläkkeelle kasvoi tammi–syyskuussa 5,3 prosenttia.
- Heinä–syyskuussa hakemuksia tuli lähes viidennes enemmän kuin vuotta aiemmin eli 1 087 kappaletta. 61-vuotiaiden hakijoiden osuus on kasvussa, eli ove-eläkkeelle haetaan heti, kun se on mahdollista.
- Ove-eläkkeiden suosio heijastuu myös vanhuuseläkkeisiin, sillä tammi–syyskuussa useampi kuin joka kolmas myönnetty uusi vanhuuseläke oli alkanut ensin osittaisena vanhuuseläkkeenä. Vuonna 2022 osuus oli vajaa neljännes.

Kansainvälinen vertailu: Suomen eläketurva jälleen läpinäkyvin ja luotettavin

- Suomen eläkejärjestelmä sijoittui kuudenneksi kansainvälisessä Global Pension Index -vertailussa. Suomen sija heikkeni yhdellä viime vuodesta, kun ohi kiri Australia.
- Suomi sai jo kymmenettä kertaa parhaimmat pisteet eläkejärjestelmien hallinnon luotettavuudesta ja läpinäkyvyydestä.
- Pohjoismaisittain tarkasteltuna Suomi on Islannin ja Tanskan takana, mutta ennen Ruotsia ja Norjaa.

Lähde: ETK

Ajankohtaista eläkkeistä

- Uusia eläkepäättöksiä on tehty syyskuun loppuun mennessä 17 292 kappaletta, joka on 3,2 prosenttia vähemmän kuin viime vuoden vastaavana aikana. Kaikkiaan eläkepäättöksiä tehtiin 37 420 (40 262) kappaletta.
- Vuoden 2024 alusta työeläkeindeksi on nostamassa eläkkeitä 5,7 prosenttia samaan aikaan kun palkkakerroin nousee 5,1 prosenttia.
- Vuosittain tarkistettavan työeläkeindeksin mukainen nosto turvaa maksussa olevien eläkkeiden ostovoimaa. Koska työeläkeindeksin ja palkkakertoimen ero ei ole kovin suuri, tulevan indeksikorotuksen vaikutus ei todennäköisesti lisää eläkkeelle hakeutumista vuodenvaihteessa, kuten viime vuonna. Tuolloin indeksi nousi 6,8 prosenttia.

VARMA

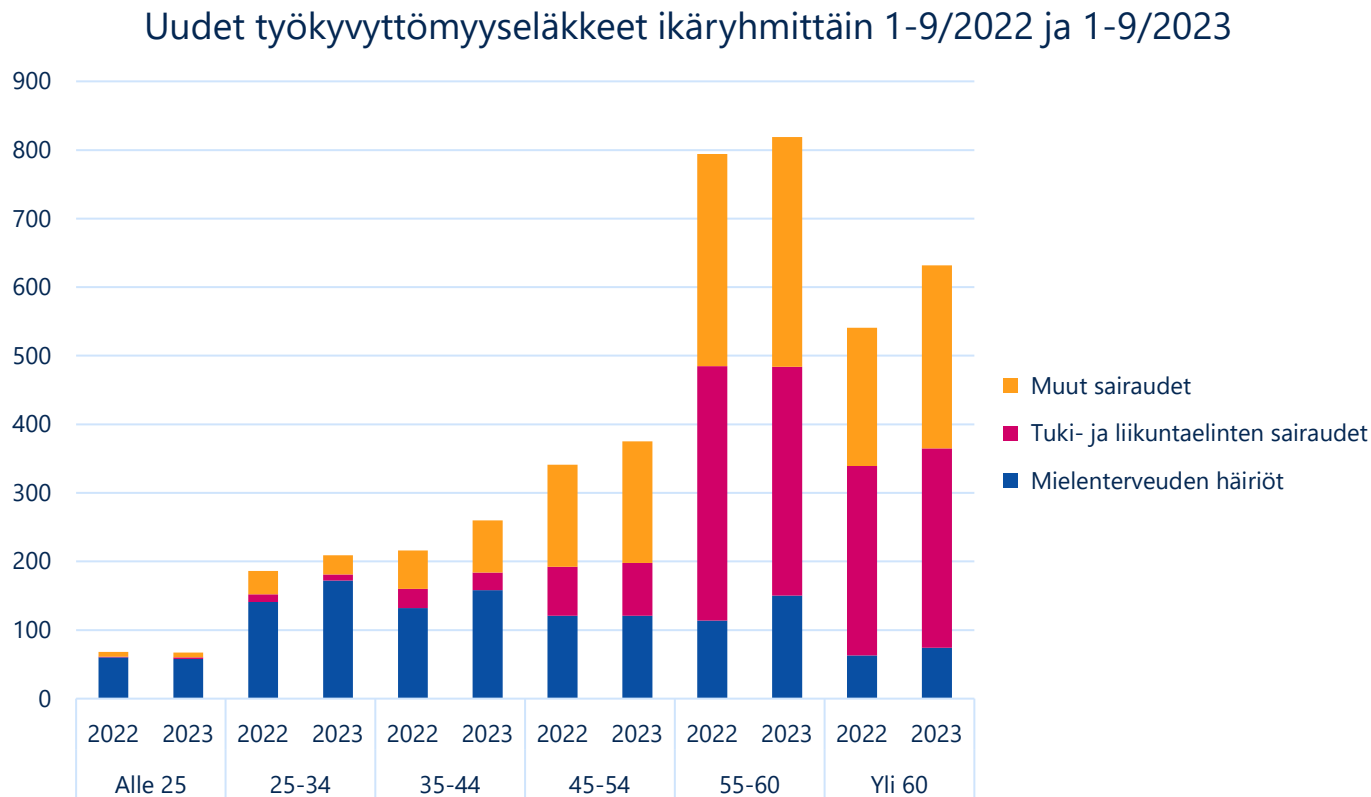

A woman with curly hair, wearing a blue t-shirt, is standing in a gym. She is holding a light blue water bottle with a black cap. She is leaning on a treadmill. The background shows various gym equipment and a door.

Työkyvyttömyysriskin hallinta

VARMA

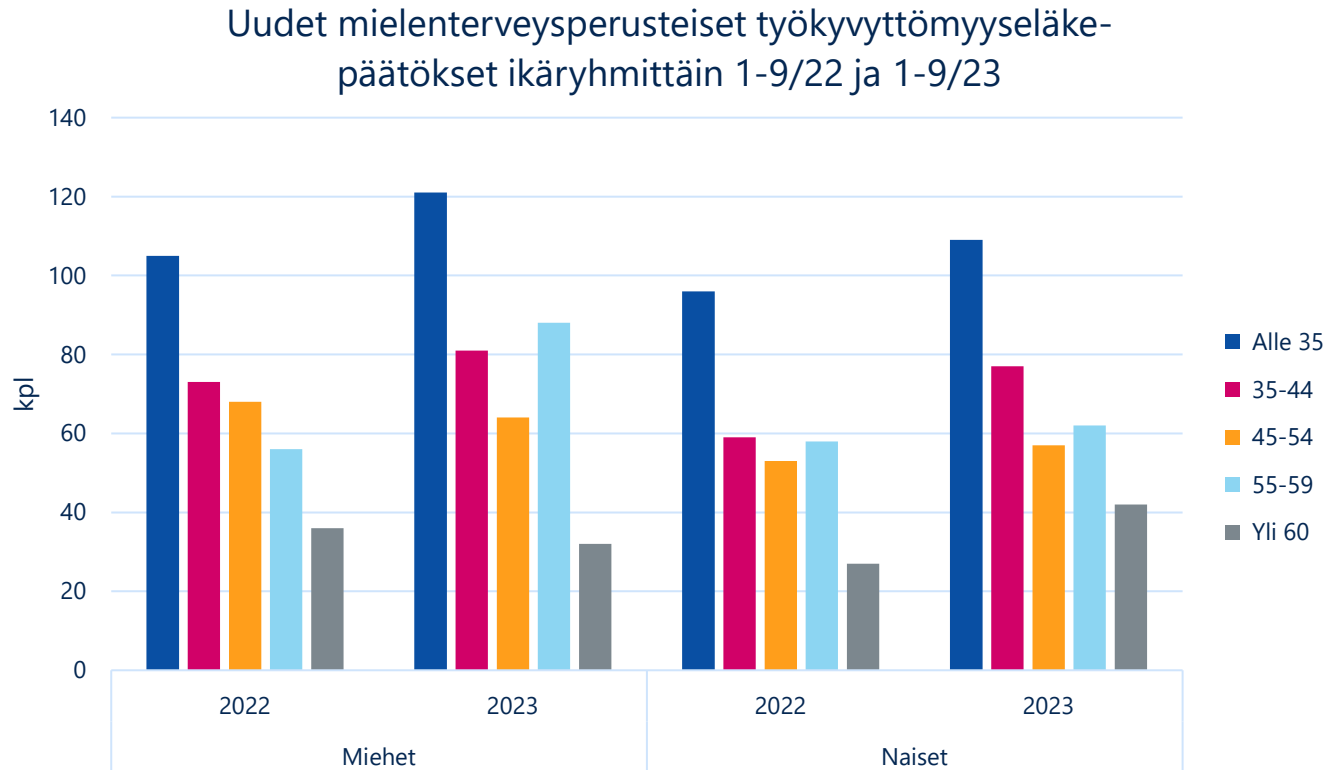
Myönnettyjen uusien työkyvyttömyyseläkkeiden määrä on jatkanut viime vuonna alkanutta kasvua

- Uusien työkyvyttömyyseläkkeiden lukumäärä on kasvanut kaikissa ikäryhmissä alle 25-vuotiaita lukuun ottamatta. Merkittävä kasvun on ollut yli 60-vuotiaiden ikäryhmässä.
- Yli 60-vuotiaille myönnettyjen uusien työkyvyttömyyseläkkeiden määrän kasvu heijastelee työkyvyttömyyseläkkeelle siirtymisen keskimääräistä myöhentymistä sekä vanhuuseläkkeen nousua.
- 25-44-vuotiaiden ikäryhmissä mielenterveyden häiriöt ovat selkeästi keskeisin työkyvyttömyyseläkkeen syy. Tätä vanhemmilla korostuvat tuki- ja liikuntaelinten sairaudet ja muut sairaudet.

Uusia mielenterveysperusteisia työkyvyttömyyseläkepäätöksiä eniten nuorille

- Mielenterveyden häiriöiden perusteella annettujen uusien työkyvyttömyyseläkepäätösten lukumäärä on kasvanut vuoden 2022 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna.
- Naisilla mielenterveysperusteisten työkyvyttömyyseläkepäätösten lukumäärä on kasvanut kaikissa ikäryhmissä. Miehillä mielenterveysperusteisten työkyvyttömyyseläkepäätösten määrä on kasvanut alle 45-vuotiailla sekä 55-59-vuotiailla.
- Lukumääräisesti eniten mielenterveysperusteisia työkyvyttömyyseläkepäätöksiä annettiin alle 35-vuotiaiden ikäryhmään kuuluville.

Kuntoutushakemusten määrä on kasvussa

- Ammatillisen kuntoutuksen hakemusmäärä on lisääntynyt 11,9 prosenttia edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna. Kasvu on kuitenkin hidastunut ensimmäisen vuosipuoliskon jälkeen. Hakemusmäärässä on palattu vuoden 2021 tasolle viime vuoden laskun jälkeen.
- Varman kuntoutujista 86,3 prosenttia on ollut kuntoutuksen päättyessä työmarkkinoiden käytettävissä, mikä tarkoittaa 895 kuntoutujaa.
- Työpaikoilla käytetään yhä enemmän muita työkykyä tukevia keinoja, kuten työjärjestelyjä, osasairauspäivärahaa ja työterveyshuollon päätöksellä tehtyjä työkokeiluja.
- Myös ihmisten kokema epävarmuus tulevaisuudesta on nostanut kynnystä ammatinvaihtoon ammatillisen kuntoutuksen avulla.

Tutkittua tietoa työkyvystä pienyrityksissä

- Varma julkaisee toimialakohtaisia raportteja työkyvystä, työn kuormituksesta ja kuormituksen hallinnasta. Tuorein raportti koskee pienyrityksiä. Raportin mukaan eniten työkyvyttömyyttä pienyrityksissä aiheuttavat tuki- ja liikuntaelinsairaudet. Työkyvyn tukitoimia on toteutettu pienyrityksissä huomattavasti harvemmin kuin suurissa yrityksissä.
- Raportit kuuluvat Varman Tietoa työkyvystä -sarjaan. Aiemmin on julkaistu viisi toimialakohtaista raporttia, jotka koskevat työkykyä tietotyössä, palvelualalla, kuljetusalalla, teollisuudessa ja sosiaali- ja terveysalalla. Raportit ovat luettavissa osoitteessa www.varma.fi/tutkimus.

Vastuullisuus

VARMA

Varma tulevaisuus kuuluu kaikille

Rakennamme vastuullisuustyöllämme parempaa maailmaa nykyisille ja tuleville sukupolville.

Sijoitamme muutokseen

Olemme vastuullisen sijoittamisen edelläkävijä – tuottavasti ja turvaavasti.

Eläketurvan asialla

Rakennamme luottamusta eläketurvaan ja kestävään tulevaisuuteen.

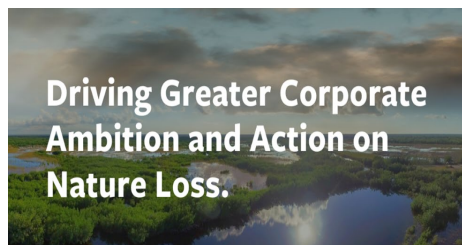
Kestävän työelämän puolesta

Tuemme työkykyä maailmassa, jossa on käynnissä mietetön muutos.

VARMA

Vastuullisuus Varman liiketoiminnassa

Varma mukaan Nature Action 100 -aloitteeseen

Varma on mukana kansainvälisessä sijoittajien Nature Action 100 -yhteisaloitteessa, jonka tavoite on kiihdyttää yrityksiä tekoihin luontokadon pysäyttämiseksi. Aloitteessa on mukana 190 sijoittajaa ja sata yritystä useilta toimialoilta ympäri maailman.

Varma menestyi kiinteistöjen GRESB-vertailussa

Varma sai kiinteistöjen vastuullisuuden vuoden 2023 GRESB-arvioinnissa neljä tähteä eli toiseksi korkeimman luokituksen viisiportaisella arviointiasteikolla. GRESB-arvioinnissa tarkastellaan sijoitussalkussa olevien kiinteistöjen vastuullisuutta.

Varma palkittiin vastuullisimpana kesätyönantajana

Varma valittiin vuoden 2023 vastuullisimmaksi työnantajaksi Oikotien Vastuullinen kesäduuni -tutkimuksessa suurten yritysten kategoriassa. Varma menestyi erityisesti perehdytyksen ja ohjaamisen osa-alueilla. Tutkimuksessa 13 162 kesätyöntekijää arvioi kokemuksiaan kesätyöstä.

Rahastoyhtiöiden vastuullisuusperiaatteet linjassa Varman kanssa

Varma on selvittänyt kattavasti rahastoyhtiöidensä vastuullisuutta. Useampi kuin neljä viidestä Varman sijoituksia hoitavasta rahastoyhtiöstä on allekirjoittanut YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet. 97 prosentilla rahastoyhtiöistä vastuullisuusperiaatteet olivat linjassa Varman kanssa.

Varma on asettanut tieteeseen perustuvat SBT-päästövähennystavoitteet

---

Varma on saanut ensimmäisenä eläkeyhtiönä Suomessa ja kolmantena eläkeyhtiönä maailmassa hyväksynnän tieteeseen perustuville Science Based Targets (SBTi)-päästövähennystavoitteille. Kansainväliseen aloitteeseen liittyneet yritykset sitoutuvat vähentämään kasvihuonekaasupäästöjään Pariisin sopimuksen mukaisesti.

Varmalla on kaksi lyhyen aikavälin SBT-tavoitetta:

1. Varman omaan toimintaan liittyviä kasvihuonekaasupäästöjä vähennetään 60 prosentilla vuoteen 2030 mennessä vuoden 2021 tasosta.
2. Varman tavoite on kasvattaa SBT-yhteisaloitteeseen sitoutuneiden yritysten osuutta 51 prosenttiin 2027 mennessä. Tavoite koskee sijoituskohteina olevia listattuja osakkeilta ja korkosijoituksia sekä kiinteistörahastoja.

Sijoitusnäkymiä

VARMA

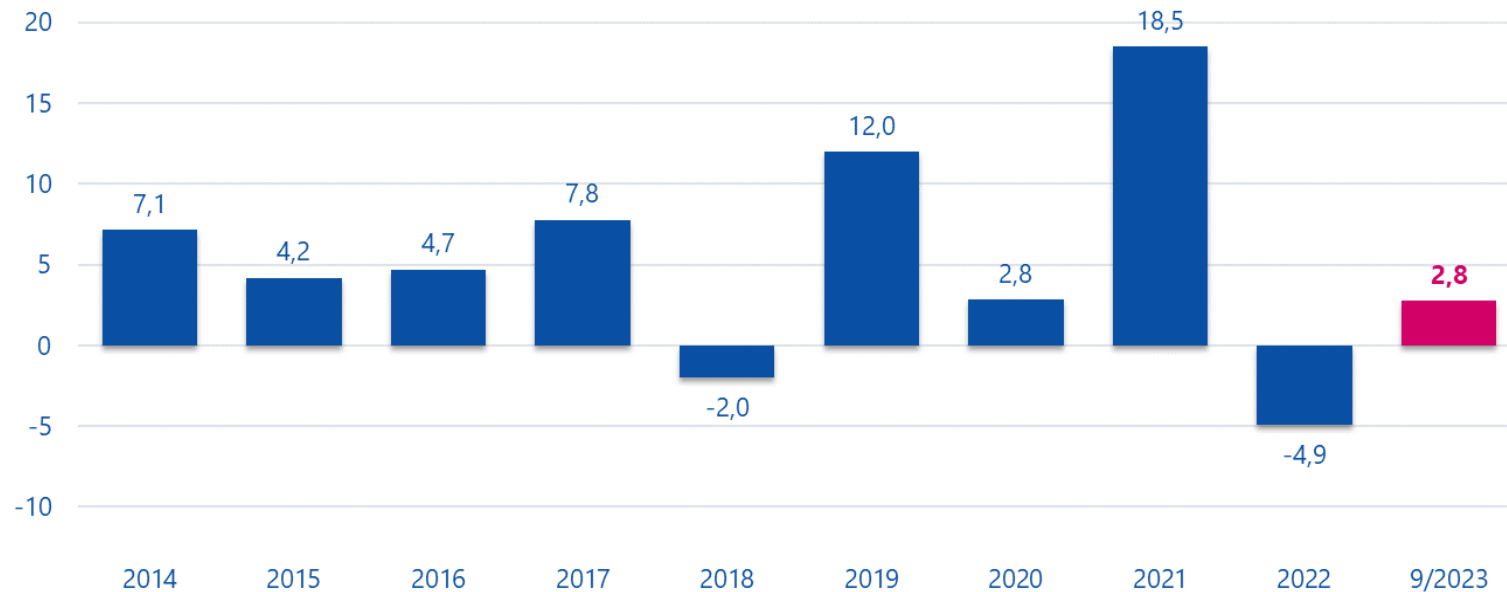
Talouden näkymiä

- Inflaatiopaineet hellittäneet, mutta keskuspankkien rahapolitiikka on jatkunut kireänä
- Yhdysvalloissa työllisyys säilynyt edelleen hyvänä
- Geopoliittinen tilanne kiristynyt Hamasin ja Israelin välisen sotatilan vuoksi
- Polttoaineiden hinnat olleet nousussa jo ennen Lähi-idän tilanteen kiristymistä
- Euroopassa ja Suomessa taantuman uhka on kasvanut merkittävästi, kuluttajien luottamus talouteen laskussa
- Suomessa kasvua hidastavat kohonneet korot ja keskeisten vientimarkkinoiden ongelmat

Sijoitusten tuotto

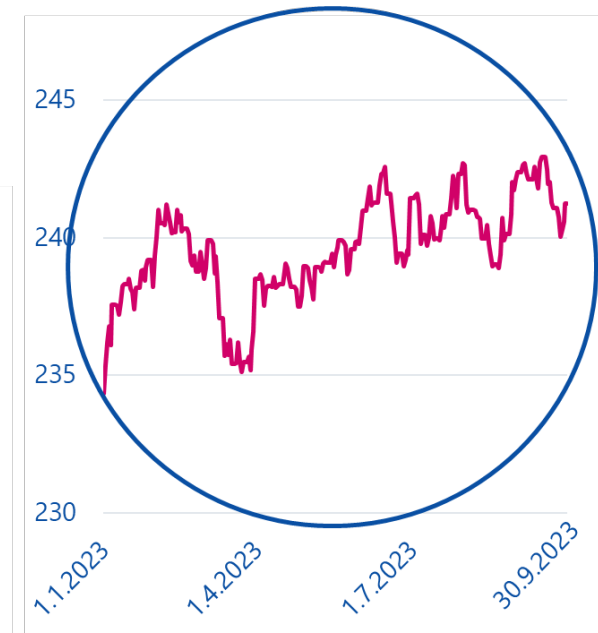
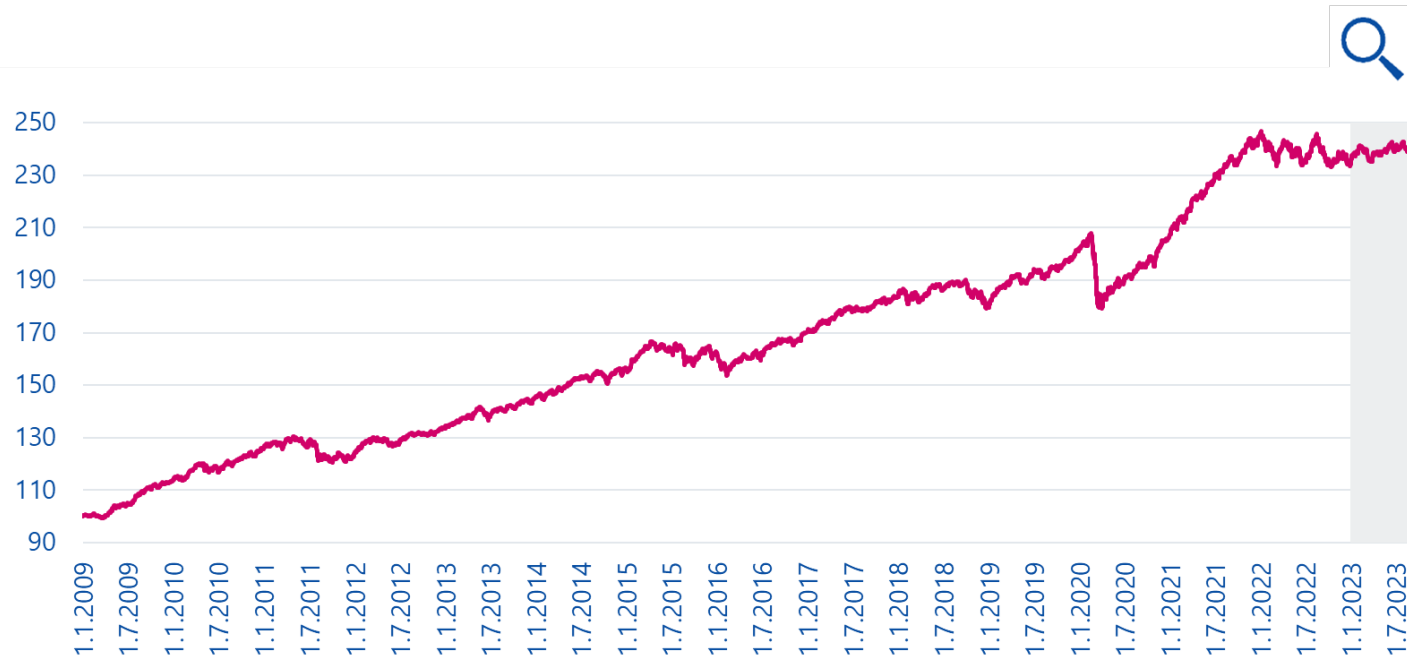

Sijoitusten keskimääräinen nimellistuotto 10 vuodelta on noin 5,4 % ja se on laskettu TELA:n suosituksen mukaisesti.

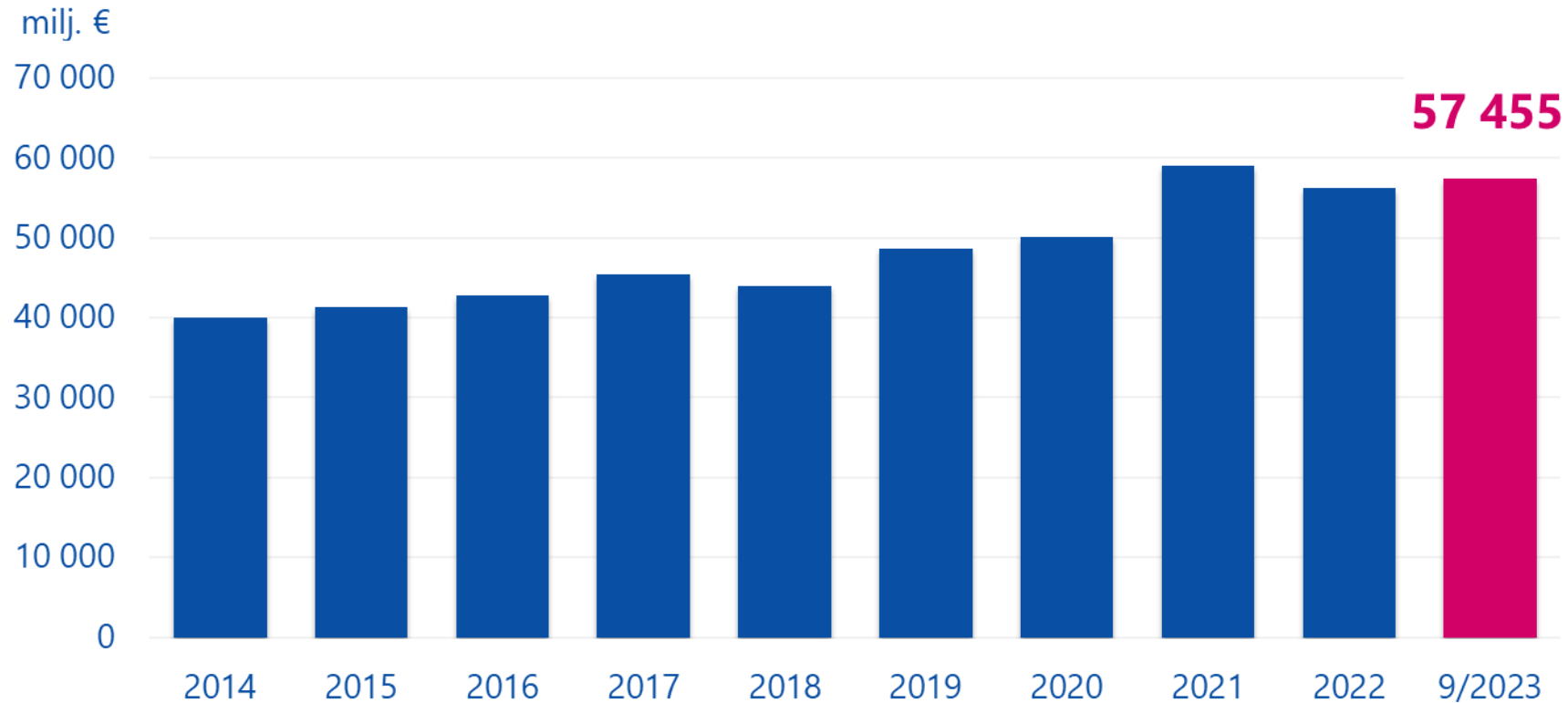
- Varman sijoitusten tuotto oli **2,8** prosenttia tammi–syyskuussa 2023.
- Sijoitusten arvo oli **57,5** miljardia euroa syyskuun lopussa.

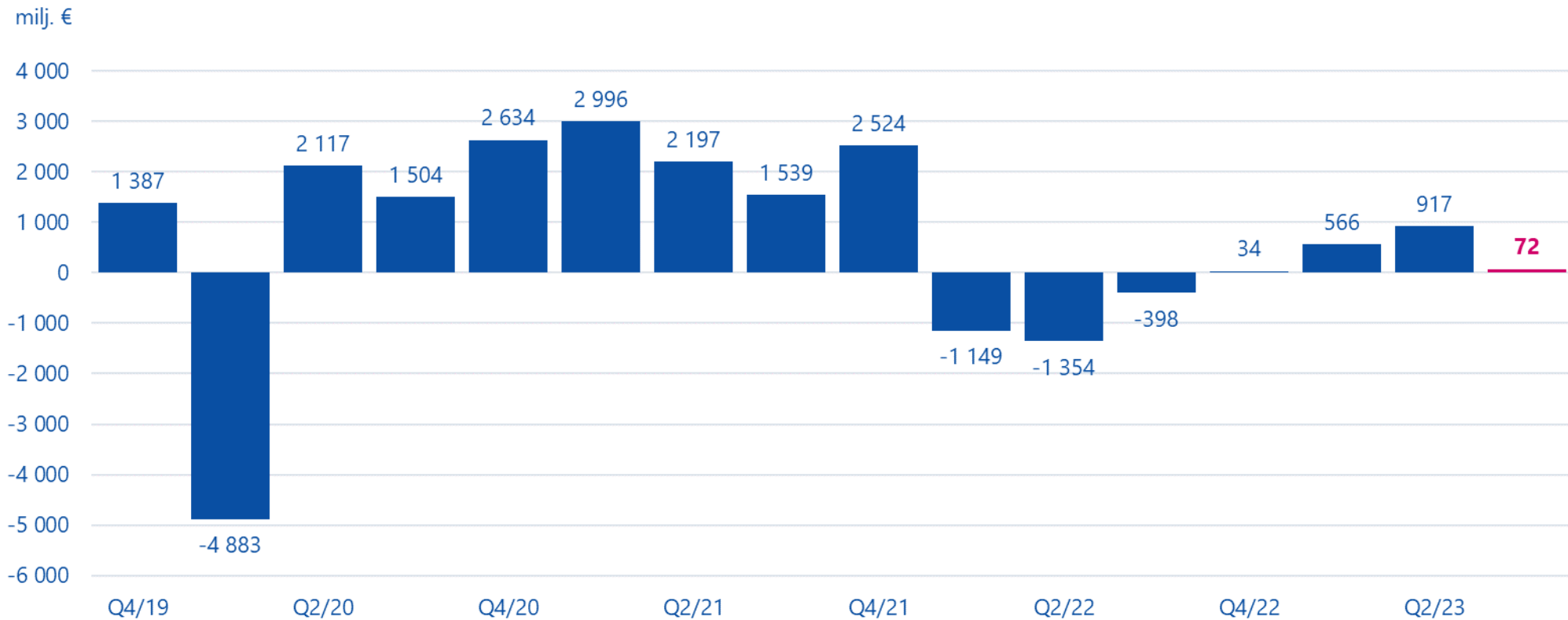
Tuottojen kehitys vuodesta 2009, kumulatiivinen tuotto 141,2 %, 35,1 mrd. €

Sijoitusten markkina-arvo oli 57,5 miljardia euroa

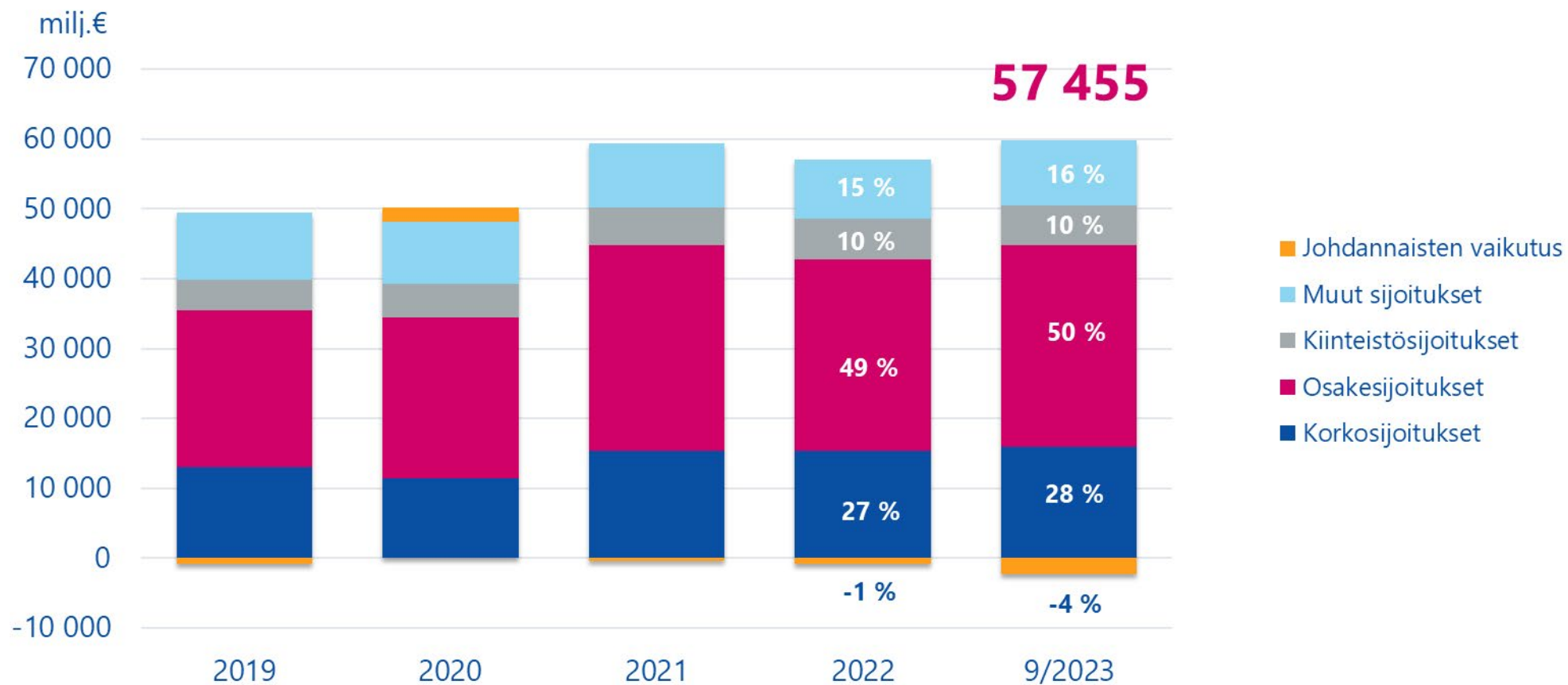

Sijoitusten tuotto käyvin arvoin vuosineljänneksittäin

Sijoitusjakauma

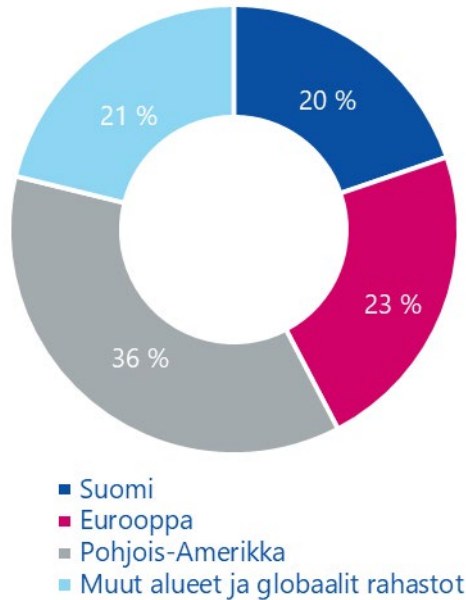

Sijoitukset riskin mukaisesti ryhmiteltynä

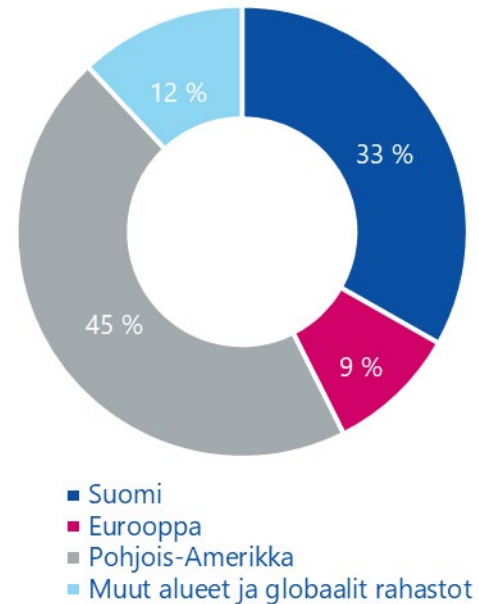
	09/2023				12/2022		01-09/2023
	Markkina-arvo				Markkina-arvo		Tuotto
	Perusjakauma		Riskijakauma		Riskijakauma		MWR
	milj. €	%	milj. €	%	milj. €	%	%
Korkosijoitukset	13 855	24	16 014	28	15 302	27	1,5
Lainasaamiset	2 587	5	2 587	5	2 829	5	4,9
Joukkovelkakirjalainat	9 132	16	11 177	19	8 878	16	0,6
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset	2 136	4	2 250	4	3 595	6	1,3
Osakesijoitukset	28 671	50	28 814	50	27 533	49	4,1
Noteeratut osakkeet	17 379	30	17 523	30	17 342	31	2,7
Pääomasijoitukset	10 538	18	10 538	18	9 498	17	6,7
Noteeraamattomat osakkeet	754	1	754	1	692	1	2,3
Kiinteistösijoitukset	5 687	10	5 687	10	5 741	10	-2,6
Suorat kiinteistösijoitukset	3 084	5	3 084	5	3 171	6	-1,7
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	2 603	5	2 603	5	2 570	5	-3,7
Muut sijoitukset	9 242	16	9 243	16	8 438	15	4,5
Hedgerahastosijoitukset	9 229	16	9 229	16	8 433	15	5,0
Hyödykesijoitukset	2	0	3	0	0	0	
Muut sijoitukset	11	0	11	0	6	0	
Sijoitukset yhteensä	57 455	100	59 759	104	57 014	101	2,8
Johdannaisten vaikutus			-2 304	-4	-810	-1	
Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä	57 455	100	57 455	100	56 204	100	

Sijoitusten maantieteellinen jakauma

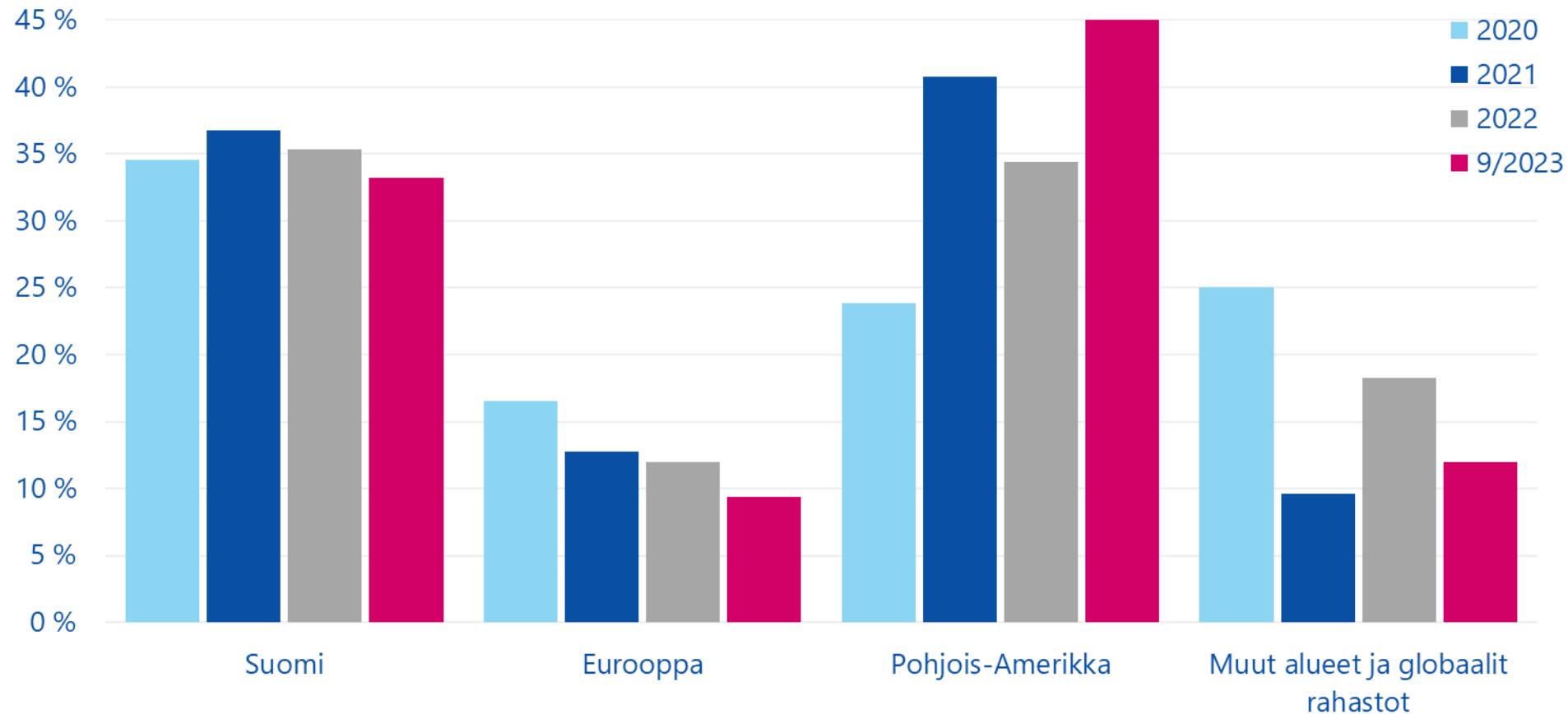
Sijoitukset

Noteeratut osakkeet

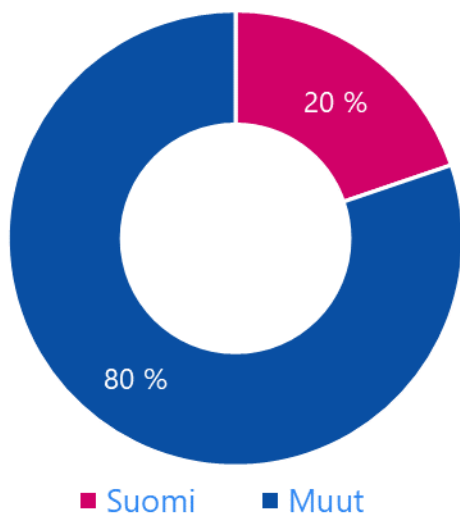
Noteerattujen osakkeiden maantieteellinen jakauma

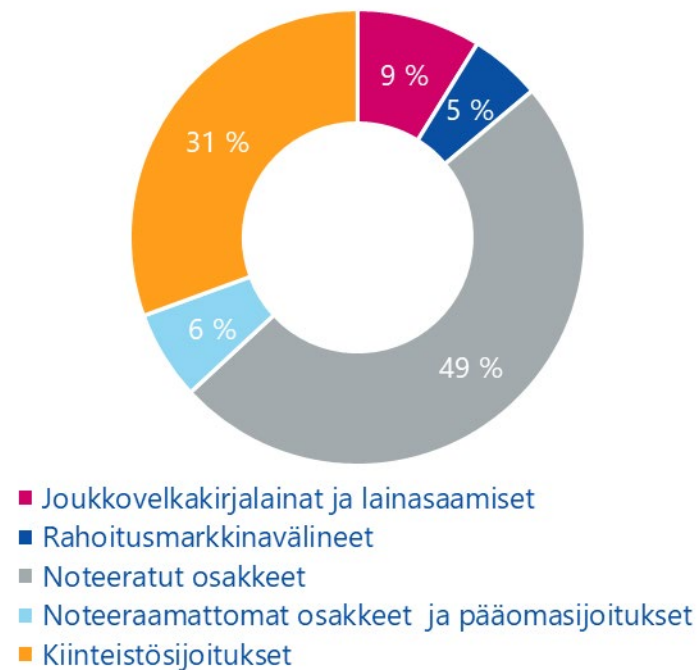

Sijoitukset Suomeen 20 prosenttia, 11,8 mrd. €

Sijoitukset Suomeen

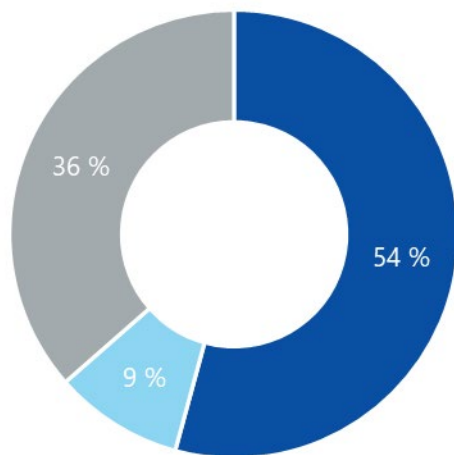

Suomi-sijoitusten jakauma

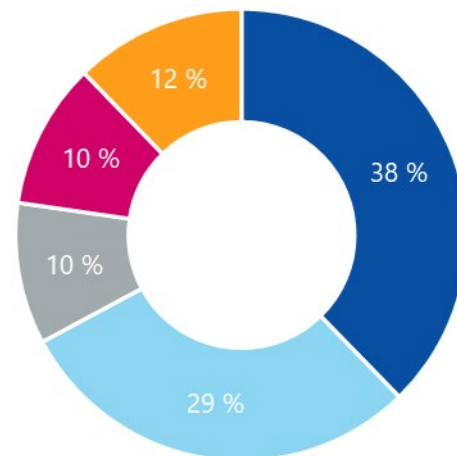
Kiinteistösijoituksista 64 % eli 3,6 miljardia Suomessa

Kiinteistösijoitukset 5,7 mrd. €

- Suorat Suomi
- Epäsuorat Suomi
- Epäsuorat ulkomaiset

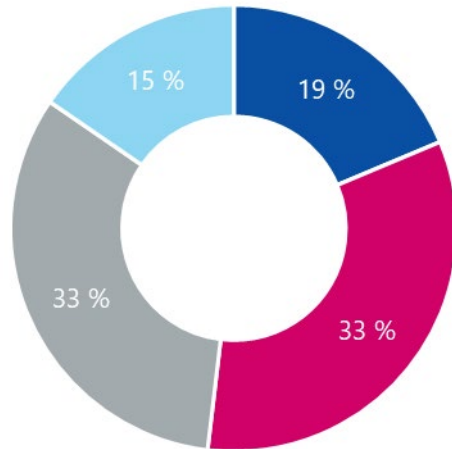
Suorat kiinteistösijoitukset 3,1 mrd. €

- Toimisto
- Asunto
- Hotelli
- Liiketila
- Muut

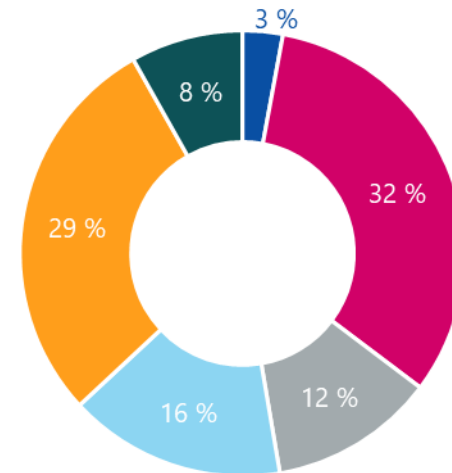
Korkosijoituksista kolmannes julkisyhteisöjen joukkovelkakirjalainoissa

Korkosijoitukset sijoituslajeittain perusjakauman mukaisesti

- Lainasaamiset
- Julkisyhteisöjen jvk:t
- Muiden yhteisöjen jvk:t
- Muut rahoitusmarkkinavälineet

Joukkovelkakirjalainat luottoluokittain jaoteltuna

- AAA
- AA
- A
- BBB+ - BBB -
- BB+ tai huonompi
- Ei luokiteltu

Varman ja markkinoiden sijoitustuottoja

%	Varma	Suomalaiset osakkeet	Eurooppalaiset osakkeet	Yhdysvaltalaiset osakkeet	Euro valtionlainat	Euro yrityslainat
1-9/2023	2,8	-6,6	8,5	13,1	-0,1	2,4
2022	-4,9	-12,7	-10,6	-18,1	-18,4	-14,2
2021	18,5	25,3	24,9	28,7	-3,4	-1,1
Keskimääräinen nimellistuotto						
5 vuodelta	4,8	4,0	5,9	9,9	-2,2	-1,2
10 vuodelta	5,4	9,0	6,5	11,9	0,7	0,9
Vuodesta 1999 *	5,4	7,9	4,6	7,2	3,0	3,1
Keskimääräinen reaalitytuotto						
5 vuodelta	1,4	0,6	2,4	6,3	-5,4	-4,4
10 vuodelta	3,3	6,8	4,4	9,7	-1,3	-1,1
Vuodesta 1999 *	3,4	5,8	2,6	5,1	1,0	1,1

* Nykymuotoinen Varma muodostettiin vuonna 1998 ja siten vertailutiedot ovat saatavilla 1999 lähtien.

Suomalaiset osakkeet = OMX Helsinki Cap Index

Euro valtionlainat = IBOXX Eurozone EUR (Total Return)

Eurooppalaiset osakkeet = Stoxx 600 Total Return Index EUR

Euro yrityslainat = IBOXX Corporate Overall Performance Index EUR (Total Return)

Yhdysvaltalaiset osakkeet = S&P 500 Total Return Index

VARMA